

Huan Antonio Masoliver Rodenas

PRIČE O NEOBJAŠNJIVOM ŽIVOTU

Telefonski pozivi Roberta Bolanja morali bi se posmatrati u svojstvu sekvence i konsekvence *Nacističke književnosti u Americama* i *Udaljene zvezde*, njegovih dvaju romana objavljenih malo pre rečene knjige priča. Bolanjo konceptualizuje pisanje kao otvoreno polje relacija i poistovećenja između autobiografije i fikcionalnosti, književnosti i života, sna i jave, onoga što je bilo tada, što jeste sada i onog što nikada neće da se dogodi niti se ikada desilo, između raznih geografskih prostora i osećanja. Time se objašnjava da je većina konflikata pobuđeno upravo kapacitetom za uspostavljanje ili održavanje jednog odnosa i istovremenom i gotovo automatskom privučenošću Drugim i njegovom odbojnošću među osobama.

U Bolanjevom pismu nije reč o tome da se razluče istina i fikcija. On je stvorio prostor u kojem su stvari istovremeno normalne i retke: „Život nije samo banalan nego i neobjašnjiv“,¹ „prijatan ali i čudan“, „žalostan ali banalan.“² Referencama na pisce Bolanjo ne samo da nas umešta u jednu tradiciju i otkriva svoje zahtevno poznavanje književnosti, što bi se svelo na ispoljavanje jedne estetike i izlaganje izvesnih znanja. Likovi proističu iz pripovedačevog glasa koji nam govori o naizgled frivolnim bićima što su, međutim, živela intenzivno, bićima koja su često pisci ili čitaoci.

Argentinski pisci iz priče „Sensini“, španski pesnici i, njima nasuprot, Frank O'Hara ili Sangineti u „Enrikeu Martinu“ ili Amerikanci iz „Života En Mur“ predstavljaju druge živote i druge kulture koje Roberto Bolanjo deli sa svojim alter egom Arturom Belanom i ostalim likovima sa kojima su mu pak zajednički ključni geografski prostori (Moskva, Čile, Meksiko Siti, Masatlan, Viljavisiosa, Kalifornija, Grejt Fols, Barselona, Hirona) i ključna iskustva.

Sve je ovde esencijalno: jezik, događaji i osećanja. Susrećemo se sa osrednjim piscima koji su izgubili celokupan san o veličini, promiskuitetnim ženama što su izgubile posvemašnju nadu za ljubavlju, osobama koje su odjednom u ogledalu našle drugu sliku, samoubicama, telesnim i duševnim bolesnicima, samcima nesposobnim za komunikaciju, iscrpljenima nostalgijom, uvek sinovima razdoblja koja se prostiru od Drugog svetskog rata i uloge Plave divizije u njemu, do Pinočeove diktature.

Zadivljujući je način na koji je svaka od priča konstruisana. Počeci su sasvim verodostojni dočim se završeci ispostavljaju neočekivanima pošto su preočigledni ili neobični. U sredini su reči koje slušamo ili čitamo: telefonski pozivi, pisma, pripovesti posvećene jednom životu. Ispoljavanja žalosti ili očajanja koja često nalaze utehu u humoru. Bića o kojima saznajemo mnogo i, u isto vreme, tako malo, koja tragaju i napuštaju i koja ne mogu ili ne umeju da kažu jedino što žele. Fantazmi kojima je Bolanjo umeo dati prisustvo kakvo je

¹ Roberto Bolaño, *Llamadas telefónicas*, Anagrama 1997, str. 42.

² *Ibid.*, str. 65.

samo najbolja književnost u stanju da nam ponudi. Nalazimo se pred pričama (ako ih je dozvoljeno izdvajati, pre svega „Vilijam Berns“, „Drugovi iz ćelije“, „Klara“, „Život En Mur“) koje su autentične i originalne, intenzivne i srceparajuće, naslednice najbolje tradicije, napisane sa zadivljujućim, zaraznim ubedeњem.

Izvornik: Juan Antonio Masoliver Ródenas, “Relatos de la vida inexplicable”, u: Celina Manzoni (ur.), Roberto Bolaño: *la escritura como tauromaquia*, Ediciones Corregidor, Buenos Aires, 2002, str. 51–52.

(Sa španskog preveo **Igor Marojević**)